

پرورش

یزد / یزد

سمانه ملازینلی
عکس‌هاکارن فیروز

ایران را یکی از پر رمز و رازترین کشورها در حوزه اسب می‌دانند؛ کشوری که تاریخ‌دانان علوم اسب و باستان‌شناسان با تحقیقات بر روی سیر تکامل اسب به این باور رسیدند که اسب کاسپین تاریخ پنج هزار ساله را در خود دارد، اسبی که به عنوان منشأ تمام اسب‌های دنیا شناخته شد. در سال ۱۹۷۵ با واردات اولین اسب کاسپین از ایران، کشور انگلستان انجمن ملی اسب کاسپین را تشکیل داد و به پرورش، تولید و اصلاح نژاد اسب کاسپین پرداخت. در ایران اما جای خالی چنین انجمنی احساس می‌شد. انجمنی که بتواند برای حفظ نژاد اسب کاسپین قدم بردارد، آن را به مردم بشناساند و ایران را به عنوان تنها کشور منشأ این اسب به دنیا معرفی کند. در این میان «محمدجواد دهقان» همت کرد و توانست در سال ۱۳۹۶ انجمن حفاظت از اسب کاسپین را تشکیل دهد.

مدیر عامل انجمن حفاظت از اسب کاسپین معتقد است این نژاد از ایران به سایر نقاط رفته است

گنج ایرانی در انتظار ثبت جهانی

اسبی با تاریخ ۵ هزار ساله

دهقان ادامه می‌دهد: «با تحقیقات ژنتیکی که روی اسب کاسپین صورت گرفت دانشمندان متوجه شدند اسب کاسپین جد تمامی اسب‌های خونگرم دنیا است و در واقع ماژن دست نخورده یک اسب ۵ هزار ساله را در اختیار داریم. وقتی یکی از اسب‌ها به انگلستان رسید و متوجه ارزش ژنتیکی و تاریخی و ویژگی‌های بدنی اسبچه خزر شدند انجمن ملی اسب را در انگلستان تشکیل دادند و به پرورش و تولید اسب پرداختند و انگلستان در این سال‌ها صادرکننده اسب کاسپین به سراسر دنیا شد و در حال حاضر ۲ هزار رأس اسب کاسپین در خارج از ایران وجود دارد. کاری که در کشور ما انجام نشد و حمایتی برای حفظ این اسب آن طور که باید صورت نگرفت. به دلایل مختلف از جمله پایین بودن قیمت این اسب در داخل کشور، نبود صادرات رسمی، قاچاق اسب کاسپین به خارج از کشور و واردات نژادهای پونی خارجی و اختلاط با اسب کاسپین، متأسفانه جمعیت اسب‌های شناسایی شده کاسپین در کشورمان به کمتر از ۱۲۰ رأس رسیده است.»

مدیر عامل انجمن حفاظت از اسب کاسپین معتقد است در کشور متولی قانونی برای ثبت اسب وجود نداشته در صورتی که بر اساس قانون نظام دامپروری که در سال ۸۸ به تصویب رسید، کل دام‌های کشور باید ثبت و هویت‌گذاری شود اما این قانون هنوز به طور کامل اجرا نشده است.

وی می‌گوید: «انجمن حفاظت از اسب کاسپین در سال ۹۸ با مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور تفاهم‌نامه همکاری امضا کرد و خوشبختانه در حال حاضر همکاری خوبی برای ثبت اسب کاسپین در حال انجام است.»

دهقان، تحصیلکرده رشته پرورش اسب است. او که دغدغه این اسب تاریخی که به اسبچه خزری نیز معروف است - را دارد درباره چگونگی تشکیل انجمن حفاظت از اسب کاسپین می‌گوید: «سال ۱۳۸۰ طرحی را به وزارت جهاد کشاورزی ارائه دادم که یکی از برنامه‌های طرح، تشکیل انجمن حفاظت از اسب کاسپین بود. بنا به دلایلی با این طرح موافقت نشد و سرانجام با پیگیری از طریق استانداری یزد و وزارت کشور در سال ۹۶ این انجمن به صورت استانی شکل گرفت و در سال ۱۳۹۸ با موافقت وزارت کشور به انجمن ملی ارتقا پیدا کرد.

در حال حاضر از سراسر کشور ۱۰۰ نفر از تولیدکنندگان، مالکان، متخصصان ژنتیک و تولید مثل اسب و علاقه‌مندان به اسب کاسپین عضو انجمن هستند.»

استان‌های گیلان، مازندران، تهران، البرز، کرمان، آذربایجان‌های شرقی و غربی، اردبیل، خراسان رضوی، گلستان و یزد به ترتیب بیشترین تعداد اسب کاسپین را در خود جای داده‌اند و طبیعتاً در انجمن هم حضور دارند. به همت این انجمن اتفاقات دیگری هم رخ داده است. برای اولین بار در انتخاباتی که در سال ۲۰۲۰ انجام شد، دو نفر از ایران به عضویت هیئت مدیره انجمن بین‌المللی اسب کاسپین درآمدند و این نخستین قدمی بود که توانستیم برای حضور ایران در بین نمایندگان دیگر کشورها برداریم. اسب کاسپین یک اسب ایرانی است و ما باید هم برای تصمیم‌گیری‌ها در خصوص اسب و هم تغییرات در اساسنامه در انجمن حضور داشته باشیم.»